

جلری : احمد ناج بن
و یعقوب کمال

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

مدیر مسئول
عنان چوردی

آبونه بدلی
کتاب عثمانیه ایچون
الکی ۵۰ غروش
آیلغی ۲۵ غروش :

تغاری مسلمانان

سینه ایچون سنه لکی
آئی آیلغی ۳ روبله
۳ ممالک اجنبیه
الکی ۱۲ آئی آیلغی
۶ فرانقدر .

وجہ ما نامک شعوبا و قبائل لتعارفوا . . .

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و امورال عالم اسلامده باصت هفته لوقه مجلدده
تاریخ تاسی ۳۲۸ مولد النبی

جلد ۱

۱۶ ایلول ۳۲۶

پنجشنبه

۲۵ رمضان ۳۲۸

عدد : ۱۶

محل اداره :
استانبول : بایزید
چادر جیلده
اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیه
عائد مقالات و آثار
مع المعتبرین درج
اولنه جقدر .

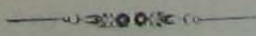
نسخه سی • ۴ پاره

ایدہ جکاری ہیچ شہہ سزدر . بو وقت روسارہ اورطہانی کورلتویہ ویرمیدہ لزوم قلمساز خبوه کندی آیاغیلہ کن بر خزینه کبی قوجاغنہ کیرہ جکدر . خبوه لیلارده مملکتک اوتہ برسنده سوریلان بچنکانه لری اولہ جقدر . بونلری سوئیک ، یازمق بنم ایچون نہ قدر آغر ونہ قدر آجیدر . فقط بویله آبی حقیقتلری کیزلمکده بویوک بر مضرت اولہ جغنہ فکراً قانع اولدیغمدن یازیورم .

ایمدی ، بویله بر حالده اولان مملکتی احیا ایتمک مات بوراده کی مات اسلامیہنی افلاسدن دیلنجیلکدن تخلیصہ چالشق بالکیز اسفندیار خان حضرتارینک وظیفہ سی دکادر . عموم اهل اسلامه ترتب ایدن بر خدمت مقدسہ در . وبونی فکرلری تنور ایتش اسلام یکتاریندن بکلرز . البته بوراده بالکیز خبوه لیلرک دکل عموم عالم اسلامک منافع عظیمہ سی مند مجدر .

ا کر منفعمزک اک بویوکی ، عالم اسلامده اولدیغنی آکلایه رق بووالریندن قالقوب چیقان بابا یکتاریمز بولورسه خبوه ناک استقبالنه الله کریمدر ، دییه بیلیرز . فقط هریشی یوز اوستی براقق ، عالم اسلامک هر بر اینکلیسنہ لاقید قالمق عائی بزده حالا حکمفرما ایسه ارتق خبوه لیلرک استقلالنه سورہ فاتحه اوقوبہ لمده « غولوص موسقوی ا نویه وریمیلرک آرزولرینی ، نینانلرینی تقویہ ایدہ لم چونکہ طاتی ، سوزشلی برورملہ اولمکدن ایسه داخلی روسیہ ده کی قارداشاریمز کبی طوقاق آلتندہ ایزلمک البته خیرایدر . بلکه بو طوقاق کندیلرینی بر کون آدم ایدر ...! »

ترویسیکی احمد تاج الدین

مصر مسئله سی

— ۲ —

رنجی مقالہ مندہ مصرک بالکیز یکریمی طقوز اوتوز سنہ لاک تاریخچہ وقوعا سندن بحث وبونکله اکثفا ایتشم . ظن ایدرسم رنجی مقالہم بوفکرہ خدمت ایتش وقارین کرامده اوقطعہ مهمہ اسلامیہ حقدنہ بر آرمعلومات

رفاه وساداتہ چالشما سیدر . بناء علیہ ۳۸ سنہ لاک خطیبات سیاسیستک عغو اولکهنی جناب حقدن دیلرز .

ها ! سید محمد رحیم خان ملتنہ قارشو دها برجهتدن مؤلدر . اوده کندی برینه براقه حق خلفنک تربیسنہ اصلا رعایت ایتادیکدر .

بوکون خبوه خانی اعلان اولتان اسفندیار تورہ ، یک جزئی بروقی استشا طوتلورسه بتون عمری پدری حضورینده کچمش بناء علیہ تحصیل کورماش و بناء علیہ سیاسته وقوفی اولمین بر آدمدر . دیمک ، کہ نام روسارک ایسته کن بر آدم ... ! بویله اولدقدنصرکہ یعنی خبوه لیلری مزارہ یاقلاشدره جق دها پرواسطہ بولدقدنصرکہ البته روسار خبوه نی الحاق ایتمکله اورطہانی کورلتویہ بومہ یه لزوم کورمازلر . بتون منفعلری ماورائهر لیلرک ساکن بر حالده او بوماستندہ اولدیغندن یکریمی یکریمی بش سنہ دها شویله کیچر . فکر مچہ ، الحاق کورلتولرینی میدانہ چیقار . مامہنی هریشیہ ترجیح ایدرلر ، چونکہ کرک خبوه لیلر وکرکہ بخارالیلر بویله او بودقجه ، هر نہ وقت استرلسہ بخارہ . خبوه اهرینددر . بوکون الحاق ایتبورده یارین ... یکریمی بش سنہ صکرہ الحاق ایدبورمش بونک روسار ایچون ہیچ براہیننی یوقدر . روسارک اصمیت و بریدیکی شی ، آنجق ماورائهر لیلرک آدم اولوب اولمایه جغنددر .

بوکون اسفندیار تورہ ناک بد ادارہ سنہ بتون سامان و ژوونی روسارک ائنه کچمش بر مملکت ، صاغلہ صولی تخریق ایدہ یه جک درجہ ده جاهل اولنلہ برابر سفاهتک اک قاحتس الک سفلی وحتی فاصل اولدیغنی یازمہ الموارمین چشیدینہ نهمک بر مات کیچبور . بناء علیہ عہدہ سنہ ترتب ایدن وظیفہ اوقدر بویوک و اوقدرده چتین درکہ بونک باشندن چقا بلمک ایچون افغانسن امیری مرحوم عبدالرحمن خان حضرتارینک فطاتی ، عقل ودرائی و سیاستی لازمدر .

مملکت بالکیز سیاسی اتزبقلرہ دکل اقتصادی بخرانرہ معروضدر . اکر بوحال ، بو عطالت و بوسفاهت دوام ایدرہ یکریمی سنہ کیچمہ دن خبوه لیلرک تماماً افلاس

مصرده قالمق مدارشعار انسانیت دکادر . اگر بزم انکلتزه تاجینه و پارلمنتو شرفنه حرمتن رعایتن وارسه بر ساعت اول مصری ترک ایتمه مزلازمدن .

آرتق بوقدر وعود صریحه واقوال و قطعیه بن صکره انکلتزه خارجیه ناظرینک عوام قاره سنده بووعدلرک خلافتنه اولارق اداره کلام ایتمی نه صورتله تأویل ویاخود تفسیر ایدیله بیلیر؟ انکلتزه خارجیه ناظر حاضر می مستر غره می عوام قاره سنده مصر حقیقده بیانات آتیسه بولنشدر . «بزم بوراده بولنمق اعتراف هر نه قدر حقوق بین الملل قواعدینه منافی ایسه ده بزم مصر اوزرنده حق قراریمز واردن . بز قواعدن دکل ، حقیقته مصری هر جهندن اصلاح ایلدیکمیزی هیچ کیمسه انکار ایدنه من . هر نه قدر علممزه آووج آووج تخم فساد اکیلیمکده ایسه ده ، بز بولنره هیچ اهمیت بر میهرک ، مصردن حقیقیه جغمیزی قطعی بر صورتده اعلان ایلدیوروز . و بوندن متولد مسؤلیتی اوزریمزه آیوروز .»

مستر غره می ینه بوزمین حقیقده دیمشدرکه : «مصری ترک ایتمه کلکمیزک اسبابندن بریمی ده (حزب الوطنی) جمعیتی اولمشدر . بو جمعیت مصری نائل حریت و شرف و طیت ایتدیر میه جکدر .»

غرائب شئوندن عد اولنسه کرکدرکه حزب الوطنی جمعیتی تشکیل اولنمسه ده دها درت بش سنه اولیور . نه ایچون انکلتزه حزب الوطن جمعیتی تشکیل اولنمزدن یعنی درت سنه مقدم مصری ترک ایدوب بر اداره مشروطه وجوده کتیر مدی؟ ایشته بولنر ، کور ایورکه ، تحدید اشغال ایچون اختراع اولنمش وسائل سیاسییه بن بشقه بر شی دکادر .

انکلتزه بر طرفدن بوکون چیقاجم ، یارین مصری ترک ایده جکم دیه هرکسی اقتناع ایله مشغول و دیکر طرفدن مصرده الی الابد اقامته دلیل اولتی اوزره تشبثندن کیری قالمیوردی .

مصرک الکیولک و وطنپروری و الکیبار لاق دماغنی حائر اولان مصطفی کامل پاشا حضرتلری ایسه انکلتزلردن تخلیص کریبان ایچون مراجعت ایتمه کلسه ائط قالدی . زواللی و وطنپرور احوک نفسنده بیله ، (وطن ! وطن !) دیه تسلیم روح ایتدی . انکلتزلر مصره (محضاً) تأمین آسایش و منع اختلال

ایدنمشدر . بو مقاله ایسه انکلتزه دوات فخریه سنک مصرده نهکی بر پولیتقه استعمال ایتمش و بو پولیتقه نک اهالی اوزرنده نهکی تأثیرات اجرا ایتمش اولدیغنی بیان ایدم جکم :

اوت ! انکلتزه مصری حین اشغالنده کی نشر ایتمش اولدیغنی بر بیاننامه سنده بو اشغال ثقیلک (بالکیز) بر مدت ایچون یعنی اختلالک سکون و آسایشه مبدل اولدیغنی کون مصری ترک ایدوب کیده جکینی وعد ایتمشدی . و صد هزار نأسفکه وعدنده ثبات ایتمدی و حالا مصرده بر بار ثقیل اولارق اجرای احکام ایدم کلمکده در . نه غریبدر ! بر مسافر صاحب خانه طرفندن استثقال کورورده حالا او خانه ده « بن معلم ، اداره بیتینی انطامه قویه جغم » دیه اقامتده اصرار ایدر ! ... انکلتزه حکومتی بو نجه سندر عادل ، مریحتلی ، وعدنده ثباتکار بر حکومت اولارق جمله عالیجه مشار بالبنان اولمش ایکن — طوغری می بویا — مصرده کی پولیتقه نی بوفضائلک عکسینی کوستریور .

۱۰ اگستوس سنه ۱۸۸۲ ده انکلتزه ده انعقاد ایدن مجلس عمومیده غلادستون « سوز و ریورمه که انکلتزه مصری نهائی بر صورتده اشغال ایتمیه جک . چونکه بو معامله انکلتزه حکومتنک شان و شرفیه موافق اولوب اوروپا به قارشی ویرمش اولدیغمز سوزلرک ایتمش اولدیغمز و عدلرک بر کذب صریح اولدیغنی اراهه ایتمکدن بشقه بر فائده سی اولاماز .» دیمشدی .

وینه ۱۴ تشرین ثانی سنه ۱۸۸۲ ده غلادستونک موسیو نورنکسوته جوابنده « انکلتزه نک مصری اشغالی موقت اولوب یقین بر زمانده انکلتزه مجلس و کلاسی مصر حکومتی بعض شرائط تحتنده حر و سربست بر اقه جقدر . و بو اشغال ایسه دول اربعمه نک (یعنی انکلتزه ، المانیا ، روسیه و اوستریانک) فرانسه می ۱۸۱۵ سنه سنده ایتمش اولدقاری اشغاله مشاهدکره پک سریع و عادتار مدت قلیله طرفنده نهایت بولدی » دیمشدر . غلادستونک بو وعود صریحه بو اوقوال حریتپرورانلردن ماعدن ۱۸۸۵ سنه سنده انکلتزه ده انعقاد ایدن مجلس عمومیده لورد (درپی) دیمشدرکه :

« امت ! مصری اشغال ایتدک و بو اشغالی نهائی بر صورتده دوام ایتمیه جکینی بیان و وعد ایتدکدن صکره

خیوہ دن مکتوب

(قوجہ خوارزمک حاکم حاضرہ سی)

قرہ ایہ جف سطرلر ہر قدر بکنظرده برطاقم بمعنی
وصاحہ شیردن عبارت کوزکسده حقیقتده ایسہ ہر برحمتلی
مسلمانک قلبنی جریجہ ار ایده جک وقان آغلاتہ جق قدر
حقایق مؤسفہنی مشتمادر .

تعارف مسلمان مجاہدک بکانہ مقصدی ہرزہ دہ و ہر
نہ حالہ اولسہ اولسون اقطار ارضہ منتشر اولان افراد
اسلامی بکدی بکریاہ طانشدیرمق برینک مسرتیلہ دیگرلرینی دہ
ہمون و برینک غم و حزنی واسف آورا حوالیلہ دیگرلرینی دہ
متاثر ایتمک و بصورتاہ «المؤمنوک کالبینان بشد بمعنہم بعضا»
حدیث شریفی مضمونجہ کافہ اهل اسلامک آل اہ و یریب
بکدی بکریہ تعاون و تعاضد ایدهرک دوشدیکلری و رطہ ہلا
کدن بر آن اول قاقوب ایلر و لمہلرینہ خدمت ایتمکدن عبارت
اولدیغندن خیوہ لیلرک بواسف انکیز احوالاری دہ تعارف
مسلمان قارئینہ معلوم اولمق اوزرہ درج اولناسی مرجو
و متمنادر .

خیوہ یوزبیکدن فضلہ نفوس اسلامیہ بی حاوی نیم
مسئقل برامیر طرفندن اداره اولنان بر خانلق اولوب
روس حکومتک تحت حمایتہ سندہ اولدینی جغرافیہ کتابلرینی
قاریشدیرن ہرکسک معلومیدر .

باریم عصر قدر بر وقتدنبیری خیوہ بی اداره ایدن
مرحوم محمد رحیم خان ہرنہ قدر عبادات دنیویہ نہمک
بر آدم اولدیسده کندیسی علم معرفندن بی بہرہ حتی لابق
درجہ سندہ اوقیوب یازمق صنعتندن بیلہ محروم بر پیر جاہلدی .
یومی آنجق ۳ ساعت قدر اہالی طرفندن کندسنہ تقدیم
اولن عرض حالاری باققدن عبارت اولان امور حکومتلہ
اشتغال ایدوب باشقہ وقتلرینی ایسہ شعر و غزل کی امیرانکہ
ہیچدہ نہاسبتی اولیان مالایینی ایلہ امرار اوقات ایتمکدہ ایدی بردہ
اہالیدن کندسنک اعتنا ایتمدیکی ذواتہ آیدہ اون فائضہ
بارہ و برمک و آیک نہایتدہ و یردیکی مہامی، مذکور فائضلہ
برابر کال نہالکہ استحصال ایتمکدہ امور مہمہ سی
جملہ سندندر .

ایچون دخول ایتمش اولدقلرینی فراموش ایتمشدر . بوکا
دلیل اولمق اوزرہ (لورد قروم) ک ہریشہ قاریشدیعنی
اکلامق کافیدرطن ایدرم، ایستہ زواللی مصر لیلر بروقت
سیرسہ یورک، بروقت لورد قروم ک حرکت استبدادکارانہ لری
آلتندہ «حاکمیت» کیمسی اونوتمشلر، یرینہ محکوم اولنمشلردر .
انکترہ حکومتک مصر دہ اجرا ایتمش اولدینی مظالمی تعداد
ویازہ جق اولورسم جلدلر طولدیرمق لازم کله جکندن شمڈیلک
صرف نظر ایدیورم . حقیق بروجدانہ مالک اولان برکیمسہنک
بالکز (دنشوی) مسئلہ سی مسموع گوش اولسہ آغلا .
مقدن ، انککلزلرک مصر دہ کی نہ کی فضائج اجرا ایتمکدہ
اولدقلرینی آکلا یویدہ متالم اولماقدن کندیلرینی آلہ بہ جقلری
بی اشباہدر . ہانکی بر قوم مدنی تصور اولنور کہ ؛
حرارت شمڈن شمس ایتمش رضابط ایچون بش کشی بی
اعدام ایدر؟ اوت! بونلر آجی و ہمدہ پک آجی حقیقتدر .
فقط حقیقتک پردہ کتمان آلتندہ قالمسی آرزو ایتمدیکم
ایچون بو آجی حقیقتلری بورادہ بنہ تکرار ایدیورم .
مسلمانارک ظالم ، خونخوار بر قوم اولدقلرینی ادعا ایدن
غریبون عجا انککلزلرک مصر دہ کی پولیتیمسی تعقیب ایدوبدہ
نتیجہ دہ بزلرہ بقیرحق استادیتکلری (ظالم) (خونخوار)
صفتلرینی کیری آلیرلری ؟ ہیہات !

اونار حقیقتی رأی العین کوردکلری و بیادکلری حالہ
بیلہ انکاردن استکف ایتمزلر ! انککلزلر (قانون تکامل
تدریجہ نابدر) فلسفہ سی وضع ایتمشدر! ہلہ شوصوک
کونلردہ مصر مطبوعاتک نہ حالہ کرفشار اولدینی کورنار
تأسف خوان اولورلر ، شو احوالہ نظر آترکیادہ اجراء
احکام ایدن استبداد مصر دہ انتقال ایتمش اولہ جق !

دنیاک ال بیوک سیاسیونندن معدود اولان غلادستو
نکدہ وعدلری بویلہ جہ عقیم قالمش و سیاستک ریا و یالاندن
عبارت اولدینی ادعا ایدنار دہ بخنارندہ قرائمش اولورلر ،
والسلام .

ہ اسکدار ، سہمی زادہ

ٹریا

